

Den 25. februar 2019
MFVM 779

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om fortsat tilladelse til markedsføring af produkter indeholdende, bestående af eller fremstillet af genetisk modificeret majs 1507 x NK603 i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003 (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har i henhold til GMO-forordningen fremsat forslag om re-godkendelse af fødevarer og foder indeholdende, bestående af eller fremstillet af genetisk modificeret majs 1507 x NK603 (komitésag). Majs 1507 x NK603 er tidligere blevet godkendt til anvendelse i EU som fødevarer, foder og andre produkter på lige fod med ikke-genmodificeret majs. I henhold til GMO-forordningen skal godkendelsen fornyes, hvorfor ansøger har fremlagt opdaterede data vedrørende sikkerheden af majs. Godkendelsen vedrører ikke dyrkning i EU. Majs 1507 x NK603 har fået tilført gener, der gør planten resistent over for angreb af visse skadelige insekter og tolerant over for ukrudtsmidler med glyphosat og glufosinat-ammonium. Majs indeholder ikke antibiotikaresistensgener. Vurderingen i forbindelse med godkendelsen i EU omhandler sikkerheden af de produkter, der ønskes markedsført, og ikke hvorvidt der er en nyttevirkning heraf. Den Europæiske Fødevarer- og Fodermyndighed (EFSA) vurderer, at der ikke er nye data, som ændrer på den oprindelige risikovurdering, at majs 1507 x NK603 er lige så sikker at anvende som tilsvarende ikke-genmodificeret majs med hensyn til potentielle effekter på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet ved de påtænkte anvendelser. De rådgivende danske eksperter ved DTU Fødevarer- og Foderinstitut og Aarhus Universitet er enige i denne vurdering. En vedtagelse af forslaget vurderes ikke at ville berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Forslaget forventes sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 7. marts 2019. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om fornyet tilladelse til markedsføring af fødevarer og foder indeholdende, bestående af eller fremstillet af genetisk modificeret majs 1507 x NK603 efter reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (GMO-forordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i GMO-forordningens artikel 11 og 23.

Beslutningen træffes på grundlag af et forslag fra Kommissionen, som forelægges Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (Stående Komité) efter undersøgelsesproceduren. Hvis komitéen afgiver en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Opnås der ikke

kvalificeret flertal for forslaget i komitéen, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge et ændret forslag for komitéen eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse eller ingen udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder den 7. marts 2019.

Formål og indhold

I oktober 2016 indsendte Pioneer Overseas Corporation en ansøgning om fornyelse af tilladelsen til markedsføring af fødevarer, foder og andre produkter end fødevarer og foder, der indeholder, består af eller er fremstillet af genetisk modificeret majs 1507 x NK603 i henhold til reglerne i GMO-forordningen.

Majs 1507 x NK603 har fået tilført gener, der gør planten resistent over for angreb af visse skadelige insekter (europæisk majsborer) og tolerant over for ukrudtsmidler med glyphosat og glufosinat-ammonium. Majs indeholder ikke antibiotikaresistensgener.

Den sundheds- og ernæringsmæssige kvalitet af majs 1507 x NK603 adskiller sig ifølge ansøgningen ikke fra konventionel (ikke genmodificeret) majs.

Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har med en udtalelse den 25. juli 2018 vurderet, at der ikke er nye data, som ændrer ved den tidligere vurdering fra 2006 af, at majs 1507 x NK603 er lige så sikre at anvende som tilsvarende ikke-genmodificeret majs.

EFSA har i sin vurdering taget hensyn til de specifikke spørgsmål og bekymringer, der var indsendt af EU-medlemsstaterne i forbindelse med høringen af de kompetente myndigheder i henhold til artikel 6 og 18 i GMO-forordningen.

Godkendelsens omfang

Kommissionens forslag lægger op til, at der gives fornyet tilladelse til import, forarbejdning og markedsføring af fødevarer, foder og andre produkter end fødevarer og foder, som indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507 x NK603. Godkendelsen omfatter ikke dyrkning af majs i EU.

Pioneer Hi-Bred International, USA, og Dow Agrosciences LLC, USA er indehavere af godkendelsen.

Godkendelsen vil gælde fra datoen for offentliggørelse af en eventuel beslutning om godkendelse i EU-Tidende. Godkendelsen vil gælde i 10 år fra denne dato. Såfremt godkendelsen ønskes opretholdt efter udløb af 10 års fristen, vil der skulle ansøges om re-godkendelse.

Mærkning

Produkter til fødevarer- og foderbrug, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507 x NK603, skal i henhold til forslaget mærkes til den endelige forbruger med ”genetisk modificeret majs” eller ”fremstillet af genetisk modificeret majs” i overensstemmelse med de almindelige GMO-mærkningsregler.

Teksten ”Ikke til dyrkning” skal fremgå af mærkningen af foder og produkter til andre formål end fødevarer- og foderbrug, som indeholder eller består af spiredygtige kerner af majs 1507 x NK603.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget kræver ikke implementering og har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, idet området overordnet er reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og er umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser og vurderes ikke at indebære administrative byrder for erhvervet. Det vurderes, at forslaget kan have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for den animalske produktion i Danmark, idet en manglende godkendelse vil kunne afskære erhvervet fra forsyningen af gængse råvarer på verdensmarkedet. Re-godkendelsen af den konkrete GM majs forventes desuden ikke at medføre ændringer af det eksisterende importmønster.

Med hensyn til de sundheds- og miljømæssige konsekvenser af anvendelsen af majs 1507 x NK603 har EFSA konkluderet, at majsen ved de påtænkte anvendelser er lige så sikker som tilsvarende konventionel, ikke-genmodificeret majs med hensyn til potentielle effekter på menneskers og dyrs sundhed og på miljøet. Dette indebærer bl.a., at de nye proteiner, der dannes i planten som følge af genmodificeringen, vurderes at være sundhedsmæssigt uproblematisk.

DTU Fødevareinstituttet har ligeledes vurderet det fremsendte ansøgningsmateriale. Instituttet kan tilslutte sig EFSA's vurdering af, at majs 1507 x NK603 er at betragte som anden konventionel majs i relation til de sundhedsmæssige og ernæringsmæssige aspekter.

Vurderingen i forbindelse med godkendelsen i EU omhandler sikkerheden af de produkter, der ønskes markedsført, og ikke hvorvidt der er en nyttevirkning heraf.

Fødevarestyrelsen bemærker, at sikkerheden ved brug af ukrudtsmidler og rester heraf i fødevarer og foder vurderes og reguleres under EU's pesticid-regler, ikke under GMO-reglerne. Eventuelle restindhold af pesticider skal overholde de samme grænser, som konventionelle (ikke genmodificerede) afgrøder.

Landbrugsstyrelsen har bedt eksperter ved Aarhus Universitet om at vurdere de miljømæssige konsekvenser ved en re-godkendelse af majs 1507 x NK603 til fødevarer- og foderbrug. Universitetet har vurderet, at en eventuel spredning af majsen ikke vil medføre effekter på natur og miljø. Vurderingen er hermed i overensstemmelse med EFSA's vurdering.

De danske eksperter har ikke fundet anledning til at indsende bemærkninger til EFSA i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om re-godkendelsen af majs 1507 x NK603.

Ved den oprindelige godkendelse i 2007 af majs 1507 x NK603 til fødevarer og foder stemte Danmark for godkendelsen.

På den baggrund skønnes forslaget ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

DI Fødevarer anbefaler, at godkendelsen imødekommes, da EFSA har vurderet, at majs er lige så sikker at anvende som tilsvarende ikke-genmodificeret majs.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at Danmark stemmer for godkendelsen, da EFSA har konkluderet, at GM majs er lige så sikker at bruge som anden majs.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning fraråder en re-godkendelse af majs. Foreningen er ikke enig i vurderingen af, at markedsføringen af majs ikke vil have negative effekter på menneskers og dyrs sundhed. Foreningen er af den opfattelse, at GMO'er generelt er farlige for sundhedens opretholdelse.

Miljøorganisationen NOAH finder med henvisning til en offentliggjort undersøgelse af majs NK603, at det ikke er bevist, at krydsningen NK603 x 1507 er substantielt ækvivalent med almindelig ikke-genmodificeret majs. Organisationen mener endvidere, at samspillet mellem de indsatte gener ikke er undersøgt, og at der er meget ringe viden om hvordan flere samtidige ukrudtsmidler påvirker dyr og mennesker. Organisationen mener, at der bør gennemføres nye og længere fodringsstudier. Derfor anbefaler NOAH, at re-godkendelsen af majs afvises.

De Samvirkende Købmænd har ingen bemærkninger til godkendelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hidtidige afstemninger blandt medlemsstaterne om godkendelse af GMO'er under GMO-forordningen har hverken vist et kvalificeret flertal for eller imod. Det forventes, at afstemningen om forslaget i den Stående Komité vil give samme resultat. Forslaget kan på den baggrund forventes at blive sendt til appeludvalget.

Ved den oprindelige godkendelse af majs 1507 x NK603 til fødevarer og foder i 2007 støttede Danmark godkendelsen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at afgørelser vedrørende tilladelse til at anvende genmodificerede afgrøder skal træffes på baggrund af en sundheds- og miljømæssig risikovurdering som fastsat i GMO-forordningen.

Den sundheds- og miljømæssige vurdering af anvendelse af produkter, der indeholder, består af eller er fremstillet af majs 1507 x NK603 giver ikke danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger.

Der er ikke krav i lovgivningen om, at ansøgere skal redegøre for den samfundsmæssige nyttevirkning af GMO'er. Dette aspekt indgår ikke i forordningens kriterier for godkendelse.

Regeringen noterer sig, at betingelserne for opnåelse af en re-godkendelse er opfyldt, og at der på den baggrund ikke er fagligt eller juridisk grundlag for at modsætte sig en godkendelse. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.